

Î N C H E I E R E

07 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Tatiana Enachi, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Evghenia Gîdei împotriva Victoriei Coman cu privire la constatarea nedemnității succesoriale, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 16 iunie 2014, Evghenia Gîdei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Coman, intervenient accesoriu notarul public Svetlana Criucova cu privire la constatarea nedemnității succesoriale.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la data de 25 decembrie 2013, a decedat Victor Coman, domiciliat în apartamentul nr. 170 din bd. Mircea cel Bătrîn,7, mun. Chișinău, iar la data de 26 martie 2014, notarul public Svetlana Criucova a deschis procedura succesorală în temeiul cererii Victoriei Coman (fiica defunctului) reprezentată de mama sa, Tatiana Coman (fosta soție a defunctului).

Susține că, în anul 1976, în Federația Rusă a fost înregistrată căsătoria între Victor Coman și Tatiana Coman, iar la data de 05 februarie 1977, din căsătorie s-a născut fiica, Victoria Coman.

Afirmă că, în anul 1992, soții Victor Coman și Tatiana Coman au divorțat, locul de trai al Victoriei Coman fiind determinat cu Tatiana Coman.

Relevă că, după desfacerea căsătoriei, Tatiana Coman împreună cu fiica sa, Victoria Coman au plecat în Federația Rusă, unde și-au stabilit domiciliul.

Mai relevă că, pe parcursul anilor 1997-2013, după atingerea majoratului de către fiica Victoria Coman, atât Tatiana Coman, cât și Victoria Coman au întrerupt legătura cu Victor Coman și nu s-au mai interesat de soarta acestuia, deși Victor Coman în perioada respectivă a avut o stare de sănătate și o situație materială precară.

Menționează că, Victor Coman a avut gradul II de invaliditate, era grav bolnav și nu a beneficiat de susținere morală sau financiară din partea fiicei Victoria Coman.

Sușține că, în anul 2008, Victor Coman a invitat-o pe nepoata sa, Silvia Gîdei, care este fiica sa, să locuiască în apartamentul nr. 170 din bd. Mircea cel Bătrîn,7, mun. Chișinău pentru a avea grijă de el și de locuință, declarând că, va lăsa acest apartament ca moștenire testamentară surorii sale, Evghenia Gîdei.

Afirmă că, din anul 2008 pînă în prezent, Silvia Gîdei a locuit în apartamentul respectiv, suportînd toate cheltuielile de întreținere a acestuia și finanțînd împreună cu ea un șir de lucrări de reparații curente, precum și de reparații capitale.

Invocă faptul că, în luna decembrie 2013, fiind internat în spital într-o stare extrem de gravă, Victor Coman a comunicat nepoatei sale, Silvia Gîdei că, regretă faptul că, nu a reușit perfectarea unui testament pe numele acesteia, pentru ca imobilul, ce-i aparține, să treacă în proprietatea sa și a declarat că, imobilul litigios urmează să treacă în proprietatea surorii sale, Evghenia Gîdei (succesor de gradul II), iar ulterior, aceasta urmează să-1 cedeze fiicei sale, Silvia Gîdei.

Consideră că, anume aceasta a fost ultima voință a lui Victor Coman.

Menționează că, în urma decesului lui Victor Coman, ea și fiica sa, Silvia Gîdei s-au ocupat de toate procedurile funerare legate de înmormîntarea acestuia, precum și de organizarea meselor de pomenire, suportînd toate cheltuielile respective.

Afirmă că, pîrîta nu a manifestat vreun interes sau sprijin tatălui său.

Consideră că, în speța respectivă se întrunesc toate elementele stabilite de legiuitor în vederea declarării pîrîtei Victoria Coman ca fiind un succesor nedemn, deoarece nemijlocit prin acțiunile sale, întreprinse în comun cu mama sa, Tatiana Coman, aceasta a pus intenționat piedici în realizarea ultimei voințe a lui Victor Coman și a contribuit la chemarea sa la succesiune.

Solicită constatarea faptului că, Victoria Coman este succesor nedemn și nu poate dispune de dreptul la succesiune.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 martie 2015 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată. S-au încasat de la Evghenia Gîdei în beneficiul Victoriei Coman cheltuielile de asistență juridică în sumă de 200 de dolari SUA, iar în rest cerința s-a respins.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamanta nu a prezentat un act judecătoresc, prin care s-ar fi constatat că, pîrîta a comis intenționat o infracțiune sau o faptă amorală împotriva ultimei voințe, exprimate în testament, a celui ce a lăsat moștenirea, sau a pus intenționat piedici în calea realizării ultimei voințe a celui ce a lăsat moștenirea și a contribuit astfel la chemarea sa la succesiune ori a persoanelor apropiate sau la majorarea cotei succesoriale ale tuturor acestora, precum și un act judecătoresc, prin care pîrîta ar fi fost obligată la întreținerea tatălui său sau să se constate eschivarea cu rea-credință de obligația întreținerii lui Victor Coman.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015 s-a respins apelul declarat de reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Serghei Bucataru și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 28 ianuarie 2016, reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Tatiana Enachi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu

emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel, la examinarea pricinii, a încălcat normele de drept material și, anume, art. 1434 din Codul civil și nu a luat în considerare toate argumentele invocate de recurentă.

Prin referința depusă la data de 04 aprilie 2016 reprezentantul intimatului Victoria Coman, avocatul Natalia Vladimirov a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei la data de 30 noiembrie 2015 (f. d. 164), iar cererea de recurs a fost depusă de reprezentantul acesteia la data de 28 ianuarie 2016 (f. d. 174).

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Tatiana Enachi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel, la examinarea pricinii, a încălcat normele de drept material și, anume, art. 1434 din Codul civil și nu a luat în considerare toate argumentele invocate de recurentă nu pot fi reținute, deoarece în speță, instanța de apel a determinat și apreciat corect circumstanțele cauzei, precum și a aplicat elocvent normele de drept, care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Tatiana Enachi nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Tatiana Enachi ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Evgheniei Gîdei, avocatul Tatiana Enachi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari